

Startdocument Burgerberaad Zuid-Holland 2026

Thema: Toekomstbestendige wijken voor
iedereen – kindvriendelijk, vitaal en inclusief

Inhoudsopgave

1. Welkom bij het Burgerberaad Zuid-Holland 2026	3
2. Wat is een burgerberaad?	3
3. Hoe ziet het Zuid-Hollandse burgerberaad eruit?	3
4. Wat doet de provincie Zuid-Holland (en wat doen gemeenten)?	5
5. Basisinformatie over het thema Toekomstbestendige wijken in Zuid-Holland	5
6. Samen werken aan de toekomst van Zuid-Holland	7

1. Welkom bij het Burgerberaad Zuid-Holland 2026

Fijn dat je meedoet aan het Burgerberaad Zuid-Holland 2026! Samen met 140 andere inwoners denk je mee over een belangrijke vraag:

Hoe zorgen we voor toekomstbestendige wijken voor iedereen – kindvriendelijk, vitaal en inclusief?

In Zuid-Holland is veel aan de hand. Er is een groot tekort aan woningen. De ruimte in onze provincie is schaars. We willen ruimte voor wonen, werken, natuur, landbouw, energie en vervoer. Tegelijk willen we dat onze wijken gezond, veilig en prettig zijn om in te leven. Nu én in de toekomst.

Daarom is jouw stem belangrijk. Jij kent je eigen buurt en woonomgeving. Jij weet wat er goed gaat en wat beter kan. In het Burgerberaad breng je jouw ervaring in, luister je naar anderen en werk je samen aan adviezen voor de provincie.

Aan het eind van het burgerberaad geven jullie als groep een gezamenlijk advies aan de provincie Zuid-Holland. De provincie gebruikt deze adviezen bij het maken van beleid voor wonen en wijken in de komende jaren.

2. Wat is een burgerberaad?

Een burgerberaad is een groep gelote inwoners die samen nadenkt over een moeilijk en belangrijk onderwerp. De overheid vraagt deze groep om advies.

In een burgerberaad:

- worden deelnemers door loting gekozen;
- praten deelnemers met elkaar in kleine groepen;
- luisteren zij naar elkaar en naar experts;
- zoeken zij samen naar oplossingen en adviezen.

Er zijn geen goede of foute meningen en je hoeft geen kennis te hebben over het onderwerp.

Het gaat erom dat iedereen zijn ervaring en ideeën kan delen, en dat jullie samen tot voorstellen komen.

Een burgerberaad:

- geeft inwoners een duidelijke stem;
- zorgt voor een rustig en respectvol gesprek;
- helpt bestuurders om betere besluiten te nemen.

3. Hoe ziet het Zuid-Hollandse burgerberaad eruit?

Wie doen er mee?

Voor dit burgerberaad heeft de provincie:

- 30.000 uitnodigingen verstuurd naar inwoners van Zuid-Holland;
- meer dan 700 aanmeldingen ontvangen;
- daaruit 140 deelnemers geloot.

Bij de loting is gelet op:
leeftijd;

- gender;
- opleidingsniveau;
- woonplaats (stad en dorp).

Zo ontstaat een groep die samen een goede afspiegeling is van de inwoners van Zuid-Holland. Iedereen neemt zijn of haar eigen ervaring mee: of je nu huurt, een koopwoning hebt, bij je ouders woont of op zoek bent naar een huis.

Vijf bijeenkomsten

Het burgerberaad bestaat uit vijf bijeenkomsten.

1. **Bijeenkomst 1 – Kennismaken en uitleg**
 - o Kennismaken met elkaar en met het proces.
 - o Uitleg over wat een burgerberaad is.
 - o Eerste informatie over wonen en wijken in Zuid-Holland.
2. **Bijeenkomst 2 – Verdiepen in het thema**
 - o Meer informatie over het thema: toekomstbestendige wijken.
 - o Verhalen van experts en organisaties.
 - o Gesprekken in kleine groepen: wat zie jij in jouw wijk? Wat gaat goed, wat niet?
3. **Bijeenkomst 3 – Afwegen en richtingen bepalen**
 - o Bespreken wat iedereen belangrijk vindt
 - o Bespreken van de voor- en nadelen van verschillende ideeën.
 - o Kijken naar wat haalbaar en eerlijk is.
4. **Bijeenkomst 4 – Uitwerken van adviezen**
 - o Uitwerken van de belangrijkste onderwerpen tot concrete adviezen.
 - o Bespreken en reageren op de conceptadviezen.
5. **Bijeenkomst 5 – Afronden en stemmen**
 - o Afmaken van de adviezen.
 - o Stemmen over de adviezen.
 - o De adviezen met de meeste steun komen in het eindrapport.

Tijdens alle bijeenkomsten zijn er **gespreksbegeleiders**. Zij zorgen voor:

- een open en veilige sfeer;
- dat iedereen aan het woord kan komen;
- dat het gesprek respectvol blijft.

In het burgerberaad is de provincie Zuid-Holland de opdrachtgever. De provincie:

- kiest het thema;
- organiseert het proces;
- belooft serieus naar de adviezen te kijken en erop te reageren

Wat gebeurt er met de adviezen?

Aan het eind van het burgerberaad komt er een eindrapport. Dat heet een **Burgerakkoord**. Daarin staat:

- welke adviezen het burgerberaad geeft;
- waarom deze adviezen belangrijk zijn;
- hoeveel steun elk advies heeft gekregen.

Dit rapport gaat naar:

- de **Provinciale Staten** (de gekozen volksvertegenwoordigers van Zuid-Holland);
- **Gedeputeerde Staten** (het dagelijks bestuur van de provincie).

De adviezen zijn zwaarwegend. Daarmee wordt bedoeld, dat de adviezen worden overgenomen, tenzij het echt niet kan. Bijvoorbeeld als een advies in strijd is met de wet, technisch niet mogelijk is of tot onacceptabele kosten leidt.

Als een advies niet wordt overgenomen, moet de provincie uitleggen waarom. De adviezen worden gebruikt bij het maken en uitvoeren van beleid over toekomstbestendige wijken in Zuid-Holland.

4. Wat doet de provincie Zuid-Holland (en wat doen gemeenten)?

In Nederland zijn er vier belangrijke bestuurslagen:

- het **Rijk** (landelijk);
- de **provincies**;
- de **gemeenten**;
- de **waterschappen**.

Iedere laag heeft eigen taken.

De provincie Zuid-Holland

De provincie kijkt naar de **grote lijnen** in de hele provincie. De provincie gaat bijvoorbeeld over:

- **Ruimte**: hoe gebruiken en verdelen we de schaarse ruimte in Zuid-Holland?
- **Wonen**: hoeveel woningen zijn er nodig en waar kunnen die ongeveer komen?
- **Bereikbaarheid**: regionale wegen, openbaar vervoer en fietsroutes tussen gemeenten.
- **Natuur en landschap**: bescherming en ontwikkeling van natuur en groen.
- **Energie en klimaat**: grote energieprojecten en omgaan met klimaatverandering.

De provincie:

- maakt plannen en regels voor de hele provincie, bijvoorbeeld over parkeernormen
- verdeelt de ruimte tussen wonen, werken, natuur, landbouw en infrastructuur en zorgt dat plannen niet met elkaar botsen
- werkt samen met gemeenten, waterschappen, organisaties en inwoners.

Gemeenten:

Gemeenten gaan over zaken **dichter bij huis**, die van belang zijn voor de eigen inwoners. Zij regelen bijvoorbeeld:

- de inrichting van wijken en dorpen;
- lokale wegen, straten en fietspaden;
- vergunningen voor bouwen en verbouwen;
- buurthuizen, sportvelden en andere voorzieningen;
- ondersteuning van inwoners, zoals jeugdzorg en Wmo.

5. Basisinformatie over het thema Toekomstbestendige wijken in Zuid-Holland

Zuid-Holland is een drukke en dichtbevolkte provincie. Er wonen veel mensen en er komen er nog meer bij. De ruimte is beperkt. Daarom moeten we creatief met die ruimte omgaan.

De provincie wil dat nieuwe en bestaande wijken klaar zijn voor de toekomst. Bij toekomstbestendige wijken zijn er veel onderwerpen waar je over moet nadenken. Bijvoorbeeld:

Gezonde leefomgeving

De omgeving waarin je opgroeit, woont en werkt, heeft invloed op je gezondheid. In een gezonde wijk kun je elkaar ontmoeten, bewegen en ontspannen. In een levendige wijk gaan mensen eerder naar buiten.

Door een gezonde omgeving en gezond gedrag te stimuleren zorgen we dat kinderen een gezonde start krijgen en ouderen langer gezond blijven. Bijvoorbeeld door voldoende natuur en recreatiegebieden bij woonwijken, wandelroutes door de wijk, en door te zorgen voor goed geïsoleerde woningen waarin je prettig kunt wonen.

Bewegen, sport en ontspanning

Beweging is goed voor onze gezondheid. Mensen die veel bewegen blijven langer gezond. Daarom is het goed om wandelen en fietsen te stimuleren. Bijvoorbeeld door te zorgen dat er wandelpaden en sportvelden in de buurt zijn en kinderen ruimte hebben om veilig te spelen.

Elkaar vinden en kennen in de wijk

Mensen zijn sociale wezens. Onderling contact is belangrijk en gebeurt het meeste in je eigen omgeving. Is de wijk ingericht zodat mensen elkaar spontaan kunnen ontmoeten? Dit zorgt ervoor dat mensen zich fijner voelen en minder snel eenzaam zijn.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat buurtgenoten elkaar kennen? En zijn er plekken waar bewoners kunnen samenkomen?

Veiligheid

Is de wijk een plek waar je je fijn voelt? Of je je veilig voelt heeft vaak te maken met hoe de wijk is ingericht en of buurtgenoten elkaar kennen.

Daarom is het belangrijk dat er in de wijk geen plekken zijn waar je liever niet bent en om na te denken hoe je dat kunt voorkomen.

Groen

Een groene omgeving is fijner dan een omgeving vol asfalt en steen.

Het nodigt uit om vaker uit huis en even naar buiten te gaan.

Een groene omgeving met bomen is ook veel koeler bij hete dagen en helpt om hevige regenval op te vangen.

Wonen

In Zuid-Holland is een **groot tekort aan woningen**. Veel mensen:

- vinden moeilijk een betaalbare woning;
- wonen te klein of niet passend bij hun situatie;
- moeten lang wachten op een sociale huurwoning.

De provincie wil dat er **meer woningen** komen, vooral:

- betaalbare woningen;
- woningen voor ouderen, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen;
- woningen voor speciale doelgroepen, zoals daklozen en vluchtelingen die in Nederland mogen blijven.

De provincie stimuleert dat er zoveel mogelijk wordt gebouwd **in en rond bestaande steden en dorpen**.

Dit heeft voordelen:

- voorzieningen zoals scholen, winkels en zorg zijn al in de buurt;
- er is vaak al openbaar vervoer;
- er blijft meer open ruimte over voor natuur en landbouw.

Toekomstbestendige wijken: kindvriendelijk, vitaal en inclusief

Het burgerberaad gaat vooral over de **kwaliteit van wijken**. Toekomstbestendige wijken zijn:

- **Kindvriendelijk**
 - o Er is ruimte om te spelen.
 - o Er zijn scholen, bibliotheken en sportmogelijkheden in de buurt.
 - o De omgeving is gezond, met genoeg groen en schone lucht.
- **Vitaal**
 - o Mensen kunnen er gezond leven en bewegen.
 - o Ouderen kunnen prettig oud worden in de wijk
 - o Er zijn voorzieningen zoals winkels, zorg en sportclubs.
 - o De wijk is goed bereikbaar met fiets, openbaar vervoer en auto.
- **Inclusief**
 - o Iedereen kan meedoen, ongeacht leeftijd, inkomen, achtergrond en (speciale) behoeften.
 - o Er is een mix van verschillende soorten woningen en bewoners.
 - o Er is aandacht voor mensen die extra steun nodig hebben.

6. Samen werken aan de toekomst van Zuid-Holland

Het burgerberaad en het provinciale beleid over wonen en ruimte horen bij elkaar.

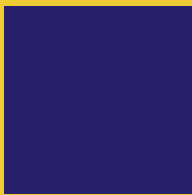
Het beleid gaat vooral over wat we gaan doen (plannen en regels)

Bij het burgerberaad praten we over hoe we dat op een goede en eerlijke manier kunnen doen. We zijn heel benieuwd naar je creatieve ideeën.

De komende tijd werkt de provincie aan de verdere uitwerking van haar plannen voor toekomstbestendige wijken. De inzichten en adviezen van het burgerberaad krijgen daarin een belangrijke plek.

Jouw deelname is dus waardevol. Heel veel dank daarvoor. Samen werken we aan toekomstbestendige wijken in Zuid-Holland, waar het voor iedereen fijn wonen is – nu en in de toekomst.

260800759